

Raad voor Accreditatie (RvA)

Specifiek Accreditatie- Protocol (SAP) voor AP05

Document code:

RvA-SAP-L004-NL

Versie 3.0, 09-04-2024

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

Inleiding	3
1 Relevante documenten	3
1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt	3
1.2 Aanvullende documenten	3
1.3 Specifieke wet- en regelgeving	3
2 Scope van accreditatie	3
3 Accreditatiebeoordelingen.....	4
3.1 Te verstrekken documenten	4
3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen.....	4
4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA beoordeling.....	4
5 Andere informatie	5
6 Organisaties welke geïnformeerd moeten worden.....	5
7 Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie:	5
Bijlage 1: Voorbeelden scopeomschrijvingen m.b.t. AP05	7

Inleiding

Dit SAP dient in samenhang met SAP-L000 te worden gelezen. In dit SAP worden enkel de ten opzichte van SAP-L000 aanvullende of afwijkende aspecten opgenomen.

1 Relevante documenten

1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt

- EN ISO/IEC 17025; General requirements for the competence of testing and calibration laboratories

1.2 Aanvullende documenten

- NEN 7430 - Dierlijke mest en mestproducten - Monstervoorbehandeling door homogeniseren - Drijfmest
- NEN 7431 - Dierlijke mest en mestproducten - Monstervoorbehandeling door mengen, drogen en malen - Stapelbare mest
- NEN 7433 - Dierlijke mest en mestproducten - Monstervoorbehandeling voor de bepaling van stikstof, fosfor en kalium - Ontsluiting met zwavelzuur, waterstofperoxide en kopersulfaat
- NEN 7434 - Dierlijke mest en mestproducten - Bepaling van het gehalte aan stikstof in destruat
- NEN 7435 - Dierlijke mest en mestproducten - Bepaling van het gehalte aan fosfor in destruat
- NEN 7437 - Dierlijke mest en mestproducten - Bepaling van het gehalte aan totaal stikstof

De actuele versies van deze documenten kunnen worden gedownload van de website van NEN (www.nen.nl).

1.3 Specifieke wet- en regelgeving

- Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, Bijlage H. behorende bij de artikelen 80b en 81 accreditatieprogramma dierlijke mest; AP05.

Dit SAP geeft een toelichting op het gebruik van het AP05. De actuele versie van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (URM) is te downloaden van www.overheid.nl

2 Scope van accreditatie

De algemene beleidsregels voor het definiëren van scopes zijn door de RvA vastgelegd in beleidsregel RvA-BR003.

Voor AP05 wordt uitsluitend een vaste scope zoals in SAP-L000 beschreven is toegepast. Specifiek voor de onderhavige accreditatie wordt de scope als volgt geformuleerd:

- Boven de AP05-verrichtingen wordt een tabeltussenkop geplaatst waarin wordt aangegeven: "Accreditatieprogramma dierlijke mest; AP05".
- Met betrekking tot de matrix: deze is letterlijk de matrix die in AP05 beschreven staat, te weten drijfmest, vaste mest en/of mineralenconcentraat. Uitbreiding op die matrix is niet toegestaan; beperking of nuancering van die matrix wel.
- In de kolom 'verrichting/onderzoeksmethode' mogen geen andere verbindingen genoemd worden dan in het AP05 genoemd staan.
- Met betrekking tot de kolom 'intern referentienummer': hierbij wordt RvA-T001 en SAP-L000 toegepast. Er wordt (na het interne referentienummer) eerst verwezen naar AP05 en vervolgens wordt er verwezen naar de van toepassing zijnde referentie(s) NEN 7430, NEN 7431, NEN 7433, NEN 7434, NEN 7435, NEN 7437.
- Omdat het toepassingsgebied van de genoemde normen destruat van dierlijke mest en mestproducten is, zal in de laatste kolom op de scope ook expliciet vermeld moeten worden hoe dat destruaat verkregen wordt.

- Eigen methoden zijn in het kader van AP05 niet toegestaan. In het AP05 wordt wel gesproken over 'huismethoden' van de analysemethode; als 'huismethoden' worden toegepast dient gelijkwaardigheid aan de desbetreffende NEN-norm (NEN 7433, NEN 7434, NEN 7435, NEN 7437) aangetoond te worden.

Een voorbeeld voor scopeomschrijvingen voor AP05-analyses is in bijlage 1 van dit SAP opgenomen.

3 Accreditatiebeoordelingen

3.1 Te verstrekken documenten

De werkwijze bij de beoordeling is voor het AP05 vergelijkbaar met de werkwijze beschreven in RvA-SAP-L000. De omvang en de inhoud van de beoordelingen zijn altijd afhankelijk van de specifieke situatie bij de instelling, de reeds geaccrediteerde scope en de bevindingen van de RvA bij voorgaande beoordelingen.

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van de RvA beoordelingen zoals vastgelegd in RvA-BR002 en RvA-BR005, gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel.

De aard en omvang van de beoordelingen hangen af van de aangevraagde scope van accreditatie, een mogelijk reeds bestaande accreditatie en het functioneren van de instelling in het verleden (waar van toepassing) en risico's.

Methoden van beoordelen	Initiële beoordeling	Reguliere beoordelingen in de accreditatiecyclus ⁽¹⁾⁽²⁾	Scope uitbreiding ⁽³⁾
Vooronderzoek	√		√
Documentenbeoordeling			√
Kantoorbeoordeling	√		√
	Alle voor accreditatie voorgedragen verrichtingen zullen beoordeeld worden. ⁽⁴⁾	√	Alle voor accreditatie voorgedragen verrichtingen zullen beoordeeld worden. ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Een accreditatiecyclus beslaat een periode van vier jaar, die start nadat een besluit over een initiële of herbeoordeling is genomen; de cyclus omvat daarmee de controlebeoordelingen en de herbeoordeling in deze periode.

⁽²⁾ Voor deze werkzaamheden zijn afspraken gemaakt met LNV over de frequentie en omvang van de beoordeling. Een verlicht regime kan alleen worden toegekend als daar vooraf overeenstemming over is bereikt met LNV.

⁽³⁾ Op basis van de aanvraag zal de RvA bepalen hoe de beoordeling van de uitbreiding uitgevoerd gaat worden.

⁽⁴⁾ Hierbij wordt expliciet gewezen op paragraaf 3.2 en paragraaf 3.3 uit het AP05.

4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA beoordeling

- Bij controles en herbeoordelingen worden de AP05-verrichtingen expliciet beoordeeld. Hierbij wordt onder andere gewezen op verplichtingen rondom de monsterontvangst, de monsterhoeveelheid, de wijze waarop de standaarddeviatie uit de duplobepaling wordt berekend, het verplicht uitvoeren van de ontsluiting in duplo en meting in enkelvoud (beiden onder herhaalbaarheidsomstandigheden), de expliciete eisen aan de controlekaarten, de frequenties van uitvoering van de tweede- en derdelijns controles, de zogeheten evaluatie van steekproefresultaten en de rapportage (met name met betrekking tot de rapportage van een her-analyse).
- In hoofdstuk 9 van het AP05 (controle op naleving) staat expliciet vermeld wanneer er eventueel tot intrekken van de accreditatie overgegaan moet worden. In de rapportage van de RvA-onderzoeken zal daarom altijd expliciet vermeld worden of aan de eisen met betrekking tot ringonderzoeken en steekproeven voldaan wordt.

5 Andere informatie

- In paragraaf 5.3 van het AP05 staat het volgende *“In afwijking van de vorige alinea wordt mineralenconcentraat voorbehandeld volgens NEN 7430 en vervolgens geanalyseerd gelijkwaardig met NEN 7435, omdat mineralenconcentraat doorgaans zeer lage fosforgehalten (< 0,01 g/kg) bevat.”* Aangezien NEN 7435 als referentiemethode voorgeschreven is, kan de analyse zowel conform als gelijkwaardig aan NEN 7435 uitgevoerd worden, waarbij voor het gelijkwaardigheidsonderzoek verwezen wordt naar paragraaf 3.3 van het AP05.
- In paragraaf 6.4.1 van het AP05 wordt ingegaan op de omgang met steekproefresultaten (heranalyses door het WFSR). Het WFSR rapporteert de resultaten van de steekproeven periodiek aan de RvA. Indien door het WFSR wordt geconstateerd dat niet aan de eisen uit paragraaf 6.4.1 van het AP05 voldaan wordt, kan de RvA zo spoedig mogelijk een extra onderzoek bij dat laboratorium uitvoeren. Dat extra onderzoek zal normaal gesproken op locatie bij dat laboratorium worden uitgevoerd. De kosten van dat extra onderzoek zijn voor rekening van het desbetreffende laboratorium.
- In paragraaf 7.1 van het AP05 staat voorgeschreven dat het fosforgehalte gerapporteerd moet worden als fosforpentoxide (elders in het AP05 ten onrechte 'fosfaat' genoemd). Op de RvA-scope zal, in het kader van AP05, fosforpentoxide of fosfaat echter niet vermeld worden, immers, alle fosforverbindingen worden bepaald; niet alleen fosforpentoxide en/of fosfaatverbindingen. De RvA accepteert hierbij wel dat in de rapportage het fosforgehalte eventueel uitgedrukt wordt als het gehalte aan fosforpentoxide. Hierbij moet dan wel de volgende (of gelijkwaardige) toelichting geplaatst worden: *“In het aangeboden monster is niet het fosforpentoxide-gehalte maar het fosfor-gehalte bepaald. Het gerapporteerde resultaat is berekend door het fosforgehalte te vermenigvuldigen met 2,29.”* Let wel: het gehalte aan fosfor moet hierbij onder accreditatie gerapporteerd worden, maar het resultaat als fosforpentoxide vanzelfsprekend niet. Aangezien dit voor al geaccrediteerde instellingen een substantiële wijziging kan zijn, geldt hiervoor een overgangstermijn. Na 28 augustus 2024 moet hieraan voldaan worden en zal dit onderdeel uitmaken van de beoordeling.
- Er een overgangstermijn indien AP05 gewijzigd wordt. Dit staat vermeld in het AP05 hoofdstuk 2 Algemene eisen *“Indien AP05 wordt gewijzigd, dient het laboratorium zich daaraan binnen 6 maanden te conformeren, tenzij anders bepaald. In een dergelijke situatie ligt de verantwoordelijkheid voor het nemen van initiatieven met betrekking tot onderzoek door de RvA bij de laboratoria.”*
- De deelname aan ringonderzoeken is niet meer opgenomen in paragraaf 6.4 van het AP05. Voor het RvA beleid met betrekking tot interlaboratoriumvergelijkingen wordt verwezen naar RvA-T30.

6 Organisaties welke geïnformeerd moeten worden

- Zoals in het AP05 vermeld is, rapporteert de RvA jaarlijks via een geanonimiseerde rapportage haar bevindingen aan de overheid en de RvA informeert het Ministerie van LNV over accreditaties voor AP05 die zijn geschorst of ingetrokken.

7 Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie:

Ten opzichte van versie 2 van 27 april 2015 zijn de volgende significante wijzigingen doorgevoerd:

- De verwijzing naar NEN-EN 14672 is op meerdere plekken verwijderd;
- De verwijzing naar NEN 7435 (2^e ontwerp) is op meerdere plekken verwijderd;
- Mineralenconcentraat is opgenomen;
- Verduidelijking m.b.t. duplo-analyses (ontsluiting in duplo en meting in enkelvoud) opgenomen;
- Toegevoegd is dat bij afwijkende resultaten van steekproefresultaten, de RvA een extra onderzoek kan uitvoeren;

- In hoofdstuk 5 bij 3de bullet is de zin over rapporteren van fosfor onder accreditatie opgenomen en tevens de daarvoor vastgestelde overgangstermijn;
- De in de URM gemelde overgangstermijn is opgenomen;
- Bijlage 1 (scopevoorbeelden) is aangepast aan de gewijzigde URM d.d.15 juli 2023;
- De URM d.d.15 juli 2023 is op diverse punten aangepast, waardoor meerdere toelichtingen niet meer van toepassing zijn en Bijlage 2 (Vragen van laboratoria en bijbehorende antwoorden van het Ministerie van Economische Zaken) is komen te vervallen. Het betreft o.a.:
  - het vervallen NEN-EN 14672,
  - NEN 7333 en NEN 7435 zijn nu als referentiemethode voorgeschreven,
  - wijzigingen in de berekening van de standaarddeviatie, de mediaan, de minimale rapportagewaarde en de herhaalbaarheidseisen.;
- Het format is gewijzigd.

Bijlage 1: Voorbeelden scopeomschrijvingen m.b.t. AP05

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer
Accreditatieprogramma dierlijke mest; AP05			
-	Drijfmest en vaste mest	Monstervoorbehandeling en ontsluiting t.b.v. AP05	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) voorbehandeling NEN 7430 en NEN 7431 ontsluiting NEN 7433
-	Drijfmest en vaste mest	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP05	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) voorbehandeling NEN 7430 en NEN 7431
-	Mineralen-concentraat van drijfmest	Monstervoorbehandeling en ontsluiting t.b.v. AP05	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) voorbehandeling NEN 7430
1.	Drijfmest, mineralen-concentraat van drijfmest en vaste mest	Het bepalen van het gehalte aan stikstof; autoanalyser spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (voorbehandeling NEN 7430 en 7431, ontsluiting NEN 7433, analyse destruaat NEN 7434)
2.	Drijfmest, mineralen-concentraat van drijfmest en vaste mest	Het bepalen van het gehalte aan stikstof; autoanalyser spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (analyse destruaat NEN 7434)
3.	Drijfmest, mineralen-concentraat van drijfmest en vaste mest	Het bepalen van het gehalte aan fosfor; continuos flow analyzer (CFA), spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (voorbehandeling NEN 7430 en 7431, ontsluiting NEN 7433, analyse destruaat NEN 7435)
4.	Drijfmest, mineralen-concentraat van drijfmest en vaste mest	Het bepalen van het gehalte aan fosfor; autoanalyser spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (analyse destruaat NEN 7435)
5.	Mineralen-concentraat van drijfmest	Het bepalen van het gehalte aan fosfor; DA spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (voorbehandeling NEN 7430, analyse destruaat NEN 7435)
6.	Mineralen-concentraat van drijfmest	Het bepalen van het gehalte aan fosfor; DA spectrofotometrie	xxx Uitvoeringsregeling Meststoffenwet: Bijlage H, behorende bij artikel 80b en 81 (AP05) (analyse destruaat NEN- 7435)